

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

SDĚLENÍ

ve věci žádosti o poskytnutí informace

Vězeňská služba České republiky, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, subjekt povinný ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), obdržela dne [Redacted] prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb písemnou žádost o informace podanou s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („zákon o svobodném přístupu k informacím“). Podal ji [Redacted] zaevidována pod čj. [Redacted].

Žadatel se v činěném podání domáhá oznámení informací k pojmu „negativní poznatek“, a sice podle jaké právní normy byl negativní poznatek zaveden do praxe, za jakým účelem a kdy pojem negativní poznatek Vězeňská služba České republiky implementovala do vnitřních předpisů, co pro Vězeňskou službu České republiky znamená a jaký je jeho význam ve vztahu k chování odsouzeného ve výkonu trestu odnětí svobody. I zda je dán institut námitky nebo odvolání či jiného opravného prostředku v případě evidence negativního poznatku apod.

I.

K bodu 1. a násl. žádosti o informace povinný subjekt žadateli sděluje, že podstatu pojmu „negativní poznatek“ lze pro aplikační praxi vymezit souladně s usnesením Ústavního soudu (III. ÚS 1592/21 ze dne 27. července 2021), který konstatoval, že „*negativní poznatky jsou přijatelným nástrojem ke zmapování chování odsouzených*“, přičemž doplnil, že kromě negativních poznatků bývají běžně zaznamenávány i poznatky pozitivní (primárně slouží jako interní informace pro zaměstnance, kterou lze také uplatňovat při zpracovávání hodnocení vězňených osob).

K požadavku žadatele na jmenování úpravy „negativního poznatku“ ve vnitřních předpisech, povinný subjekt uvádí, že v podmínkách Vězeňské služby České republiky je úprava obsažena v nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 23/2020 o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců.

Negativní poznatek primárně slouží jako interní informace pro zaměstnance, kterou lze také uplatňovat při zpracovávání hodnocení vězňených osob. Institut negativního poznatku, v případě zjištění nových skutečností, se neanuluje ani nezahazuje, ale v informačním systému se provede jeho doplnění, popřípadě upřesnění.

Poznatek musí (i pro kontrolní činnost nebo na základě institutu ochrany práv odsouzených včetně prostředků právní ochrany ve smyslu zákona o výkonu trestu odnětí svobody) obsahovat přesné určení času, přesné určení místa, způsob spáchání a okolností, za nichž byl skutek spáchán, popřípadě též předpokládané pohnutky takového jednání, vylíčení průběhu jednání, s uvedením, jaké porušení zákonné povinnosti nebo jakého porušení povinnosti uložené na základě zákona se dopustil, seznam svědků; v případě, že svědek nebo svědky jsou, uvede se do popisu skutku tato informace.

II.

Pokud jde o sdělení, proč je pojem „negativní poznatek“ uváděn v čísle jednotném, nutno zde vycházet z Legislativních pravidel vlády České republiky, schválených usnesením vlády ze dne 19. března 1998 č. 188 a změněných usnesením vlády ze dne 21. srpna 1998 č. 534, usnesením vlády ze dne 28. června 1999 č. 660, usnesením vlády z 14. června 2000 č. 596, usnesením vlády ze dne 18. prosince 2000 č. 1298, usnesením vlády ze dne 19. června 2002 č. 640, usnesením vlády ze dne 26. května 2004 č. 506, usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2004 č. 1072, usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, usnesením vlády ze dne 18. července 2007 č. 816, usnesením vlády ze dne 11. ledna 2010 č. 36, usnesením vlády ze dne 14. prosince 2011 č. 922, usnesením vlády ze dne 14. listopadu 2012 č. 820, usnesením vlády ze dne 15. prosince 2014 č. 1050, usnesením vlády ze dne 3. února 2016 č. 75 a usnesením vlády ze dne 17. ledna 2018 č. 47. Legislativní pravidla vlády jsou vytvořena za účelem sjednocení postupu ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při přípravě právních předpisů a přispět ke zvýšení úrovně tvorby právního řádu. Legislativní pravidla vlády, v platném znění, upravují: postup ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při tvorbě a projednání připravovaných právních předpisů, požadavky týkající se obsahu a formy připravovaných právních předpisů (legislativní technika)

Obdobně se postupuje i při tvorbě vnitřních předpisů jiných státních orgánů nebo správních úřadů.

Pro bližší lze z Legislativních pravidel vlády citovat Čl. 40 odst. 5: „*V textu právního předpisu se používá oznamovacího způsobu přítomného času, zpravidla jednotného čísla; pozorně je třeba používat výrazů, které mají totožný tvar ve dvou, popřípadě více pádech.*“.

III.

Na závěr k řízení ohledně žádosti o informace možno ještě zdůraznit, že těžiště vyjádření k podané žádosti o informace povinný subjekt spatřuje zejména v právní úpravě provedené zákonodárcem v ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů („zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), který stanoví základní povinnosti osob ve výkonu trestu odnětí svobody. Z právní úpravy je patrné, podle jaké právní normy byl negativní poznatek zaveden do praxe i za jakým účelem. Právní úprava je ve znění:

§ 28

Základní povinnosti odsouzených

(1) Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

(2) Odsouzený je dále povinen

- a) podrobit se osobní a další prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku ve věznici a vyloučení toho, aby u sebe měl věc, kterou by narušoval účel výkonu trestu,*
- b) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí; pokud své osobní věci uzamyká v uzamykatelné skříňce k uložení osobních věcí, je povinen předat náhradní klíč od této skříňky ředitelem věznice pověřenému zaměstnanci Vězeňské služby,*
- c) podrobit se preventivní vstupní, periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem nebo zvláštním právním předpisem, včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány hygienické služby,*
- d) strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací, a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy (§ 41 odst. 2),*
- e) pokud onemocní, stane se mu úraz nebo je zraněn, tyto skutečnosti neprodleně ohlásit zaměstnanci Vězeňské služby,*
- f) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům Vězeňské služby nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil,*
- g) podrobit se opatřením, která jsou nezbytná k potlačení výroby, držení nebo zneužívání návykových látek a jedů ve věznici,*
- h) dodržovat zásady hygieny,*
- i) oznámit neprodleně věznici skutečnost, že je poživitelem důchodu, výsluhového příspěvku nebo má příjem podléhající dani z příjmu a z uvedených finančních prostředků zajistit zaslání částky na účet vedený věznici na úhradu nákladů výkonu trestu ve výši stanovené zvláštním právním předpisem,*
- j) odevzdat do úschovy věznice věci, jejichž držení s ohledem na jejich cenu, množství nebo způsob používání je zakázáno nebo je v rozporu s účelem výkonu trestu,*
- k) uhradit náklady na zdravotní služby poskytnuté v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána, a to včetně regulačních poplatků,*
- l) oznámit věznici jméno a příjmení obhájce nebo advokáta, který jej bude zastupovat v jiné věci nebo mu poskytovat právní službu,*
- m) oznámit věznici změnu zdravotní pojišťovny a změnu osobních či rodinných údajů, které nahlásil při přijetí do výkonu trestu,*
- n) podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, a v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, uhradit náklady na toto vyšetření,*
- o) dodržovat zákaz kouření v místech, kde je to vzhledem k možnému ohrožení zdraví nekuřáků nebo z protipožárních důvodů ředitelem věznice zakázáno,*
- p) během osmihodinové doby určené ke spánku dodržovat noční klid.*

(3) Odsouzeným je zakázáno

- a) navazovat styky s jinými osobami v rozporu s tímto zákonem nebo s pokynem vydaným na základě tohoto zákona,*
- b) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví,*

c) *přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití jedů, výbušnin, zbraní a střeliva, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby návykových látek,*

d) *hrát hry o peníze, věci, služby nebo o jiné úkony; účastnit se hazardních her,*

e) *tetovat sebe nebo jinou osobu, nechat se tetovat nebo mít ve věznici v držení pomůcky k provádění tetování; to platí obdobně také pro jiné způsoby porušování integrity lidské kůže a držení pomůcek k provádění takové činnosti,*

f) *předstírat poruchu zdraví nebo se úmyslně poškozovat na zdraví,*

g) *bez souhlasu Vězeňské služby prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení ve věznici.*

Ve smyslu ustanovení § 28 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody platí, že vůči odsouzenému, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k nápravě nepostačí výzva nebo napomenutí, užije Vězeňská služba České republiky v nezbytném rozsahu prostředky povolené zákonem.

Jak poté vyplývá z ustanovení § 46 odst. 1 a 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody za kázeňský přestupek, jímž se rozumí zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu, lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Podle ustanovení § 52 zákona o výkonu trestu odnětí svobody proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu lze podat v zákonné lhůtě stížnost.

Kázeňský trest se neuloží, jestliže již samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu (nápravy).

Negativní poznatek o chování odsouzeného v průběhu výkonu trestu odnětí svobody je však poznamenán, byť dochází k drobnějším porušováním stanovených pravidel.

Přitom, může se jednat o negativní poznatek v případech, kdy se odsouzený nechoval v souladu s předpisy, příkazy a nařízeními personálu Vězeňské služby České republiky apod., ale intenzita jeho chování nezakládala uložení kázeňského trestu a k nápravě stačilo pouhé napomenutí či výzva v souladu s ustanovením § 28 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody.

Informace o negativním poznatku je poté uváděna např. ve vyhodnocení programu zacházení.

Rozdělovník:

	Adresát	Způsob doručení
1.	Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4	uloženo do spisu
2.		doporučeně